

Pragmatická sankce – právní pohled

PS je jednou z forem císařské legislativy – již 5. století – **Theodesiův kodex**.

PS je zákon stojící **mezi všeobecnými zákony xx tzv. reskripty** (odpovědi) – říká **Pavel Krüger** – jeden z nejlepších znalců římského práva v 19. st.

Leopold Heyrovský (1852 České Budějovice – 1924 Praha) – zakladatel české vědy o římském právu, rektor KU (1908-1909) – **PS je císařské ustanovení vydané ve veřejném zájmu jednotlivým korporacím – obcím aj. korporacím, obyčejně na jejich žádost.**

P vydávány na žádost svých adresátů a v jejich prospěch.

Návrat k římskému právu – recepci ŘP – mění se názor na úlohu zákonodárství v životě společnosti (dosud právo hlavně nalézáno). Panovníci v zákonodárství vidí vítaný prostředek k tomu, oč usilují. Stanovují tedy zásady – pravidla.

PS Karla VI. – ne jednotlivcům – ale všem zemím Rakouského soustátí. Zákon měl mít mimořádnou trvalost – významný státněprávní akt, natolik zásadní, že se skutečně stal „rodným listem“ Podunajské monarchie. Nejedná se o jednorázový akt – platí nadále jako součást státního práva rakouské monarchie.

PS byla zákonem pro dynastii – byť je panovník svrchovaným zákonodárcem – je podřízen trůnnímu právu – v jednotlivých zemích odlišné. PS trůnní právo sjednocuje pro celou monarchii.

1740 – **Karel VI.** umírá – nástupnické války – snah RS rozcupovat – zápas o říšskou korunu

Za dědice českého kurfiřtského hlasu se považuje **Karel Albrecht** Bavor – manžel **Marie Amalie** dcery Josefa I. – Bavoři u volby 3 hlasy – bavorský, AEPC Köln - člen rodiny, český hlas, Habsburkové – AEPC Mohuč, AEPC Trevír, kurfiřt Hannover (Brunšvik-Lüneburg) – 1740 český hlas suspendován, 1745 již MT prostřednictvím plnomocníka volila Františka Štěpána.

Sasko – **August III.** – **Marie Josefa** (druhá dcera Josefa I.) (1699-1757) – Moravu – jako Moravské království

Bavorsko – **Karl Albrecht** (1697-1745) – manželka **Marie Amalie** (1701-1756) - dcera Josefa I. – zájem o udržení českého království v celku – jako český král

Po jeho smrti císařem František Štěpán Lotrinský - mír s Bavorskem – 1745 Füssen.

1748 – Aachen - všeobecný mír

Francie – snaha oslabit rivala – maršál Belleisle – iniciátor – 19. 9. 1741 – uzavření předběžné smlouvy o dělení habsburského soustátí

Prusko – zájem o Slezsko

Válka o dědictví – většinou se odehrává na území Čech, MT zůstává dosti osamocena, silní protivníci Bavorsko, Francie, Prusko – záludný a nenáviděný **Friedrich II.**

Jaroslav Goll – „Ve válce o rakouské dědictví i ve válce o českou korunu MT obstála“

PS se tak stala zárukou soudržnosti České koruny.

PS v 19. století

1804 se Napoleon Bonaparte prohlásil císařem – sám si vložil korunu na hlavu – ne papež – navázání na římskou říši – posílení republikánských prvků

SŘŘNN – rozdrobenost – západní části se přiklání k Francii

Patentem z 11. 8. 1804 se se **František I.** prohlásil dědičným císařem rakouským (krátce dvojím císařem) – dynastický titul – aby Habsburk zůstal císařem. Císařský titul ale následně přešel z osoby na stát - dekretem z 12. 3. 1813 vyhlášen **Österreichische Kaiserstaat** = dovršení vývoje započatého PS – dynastický stát habsburský = rakouský

mír s Bavorskem – 1745 Füssen. 1748 – Aachen - všeobecný mír – PS se mohla trvale prosadit – cílem jednotně spravovaný stát – vlna reform MT

novodobé pojetí správy – výkonná + novodobé národohospodářské myšlní – francouzský **merkantilismus** – J. B. Colbert = **colbertismus** – v R-U nazýváno **kameralistika** – zlepšení státních financí.

Jan Kryštof Bořek – český merkantilista – snaha uplatnit u nás nový národohospodářský směr (švagr strahovského opata **Mariana Hermana** – rukopisné pojednání o PS)

Bořek vyvracel domnělé právo Saského kurfiřta **Albrechta III.** spravovat jako říšský správce Čechy v době, kdy není obsazen český trůn.

PS mění personální unii v unii reálnou – důsledněji uskutečněna v západní části monarchie – ne v Uhrách.

Vytvořen multietnický stát – v 18. stol. nebyl ještě problém.

Problém se ukázal – budování státu na dynastickém principu – nutný konflikt s ostatními etniky.